

ZAPISNIK

Sa 39. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 26. marta 2014.godine

Sjednica je počela sa radom u 11 sati.

Sjednicu je otvorio i istom predsjedavao poslanik Zoran Jelić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali: Aleksandar Žurić, predsjednik Opštine Bijelo Polje, Dušan Perović, direktor Fonda PIO Crne Gore, Milka Vreneš, pomoćnica direktora Fonda PIO Crne Gore, Marija Jovović PR u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Jovo Pajović, direktor Direktorata za penzijsko i invalidsko osiguranje, boračku i invalidsku zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja i invalidi rada sa sjevera Crne Gore: Lazar Knežević, predstavnik invalida rada, Marko Hajduković, Hajran Murić, Muvreta Hamidović.

U skladu sa članom 55 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici je prisutvovao poslanik Emilo Labudović.

Sjednici Odbora nijesu prisustvovali poslanici: dr Halil Duković, dr Radovan Asanović, dr Novica Stanić.

Rad sjednice pratili su akreditovani novinari.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED

1. AKTUELNA SITUACIJA POVODOM ŠTRAJKA INVALIDA RADA SA SJEVERA CRNE GORE

Poslanik Janko Vučinić, kazao je da smatra da je na ovoj sjednici trebao da bude prisutan i predsjednik Saveza invalida Crne Gore i postavio pitanje zašto on nije prisutan?

Predsjednik Odbora je odgovorio da nije dobijen zahtjev za prisustvo predsjednika Saveza invalida Crne Gore.

Uvodno riječ imao je predstavnik invalida rada sa sjevera Lazar Knežević.

Predstavnik invalida rada sa sjevera Lazar Knežević u svom uvodnom izlaganju, kazao je da invalidi rada već treći dan štrajkuju na Ribarevinama kod Bijelog Polja. Pitao je zbog čega su oni zaustavljeni na Ribarevinama kada je njihovo okupljanje u skladu sa Zakonom? Dodao je da je u ovo slučaju prekršen i Ustav Crne Gore, dakle sloboda kretanja građana. Istakao je da su se invalidi rada sa sjevera Crne Gore odlučili na ovaj protest iz razloga što su još 2012. godine obratili Vladi Crne Gore, odnosno Ministarstvu rada i socijalnog staranja sa zahtjevom za propisivanje posebnih uslova penzionisanja kada su dobili odgovor od Ministarstva rada i socijalnog staranja da će se njihovom zahtjevu moći izaći u susret kada budu vršene izmjene Zakonona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Dakle, već druga godina od kako su im iz Ministarstva rada i socijalnog staranja dali nadu da će se udovoljiti njihovim zahtjevima. Nadalje, kada su invalidi rada sa sjevera Crne Gore održali sastanak sa ministrom rada i socijalnog staranja ministar je obećao da penzija invalidima rada ne može biti manja od 158 eura. Takođe, je kazao da će se invalidima rada uzimati u obračun aktivan rad. Ostala je sporna starosna granica penzionisanja a to je 55 godina života za muškarce a 50 godina za žene. Zamolio je prisutne da se nađe neko rješenje na današnjoj sjednici i da se prekine kako je kazao ova agonija u kojoj su se našli a kojeće biti najpovoljnije i za invalide , za Vladu i Fond rada. Svoje izlaganje je završio sa molbom da se pomognu invalidima rada, jer smatra da njihovi zahtjevi nijesu veliki.

U raspravi su učestvovali: Jovo Pajović, direktor Direktorata za penzijsko i invalidsko osiguranje, boračku i invalidsku zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, poslanica Zorica Kovačević, poslanik Andrija Popović, poslanik Emilo Labudović, poslanik Neven Gošović, poslanik Goran Tuponja,

Dušan Perović, direktor Fonda PIO Crne Gore, Aleksandar Žurić, predsjednik Opštine Bijelo Polje, poslanik Izet Bralić.

Jovo Pajović, direktor Direktorata za penzijsko i invalidsko osiguranje, boračku i invalidsku zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja naglasio je da se Ministarstvo rada poslednjih godina kontinuirano bavi pitanjem invalida rada. U tom pravcu održano je niz sastanaka u cilju poboljšanja položaja invalida rada. Nakon ovih sastanaka u kojima se u velikoj mjeri izašlo u susret invalidima rada, uslijedio je i donošenje Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava od osiguranja od nezaposlenosti gdje je povećana novčana naknada licima koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih a imaju drugu i treću kategoriju invalidnosti. Podsjetio je, da je izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju poboljšan položaj invalida rada. U proteklom periodu se u velikoj mjeri izašlo u susret zahtjevima invalida rada. Međutim, kada je riječ o novim zahtjevima koji su upućeni od strane invalida rada a odnosi se na posebne uslove penzinisanja tačnije penzionisanje muškaraca sa 55 godina života i žena sa 50 godina života i 15 godina staža kao i povećanje penzija na 158 eura, istakao je da su isti u suprotnosti sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, tačnije, to bi dovelo do narušavanja penzionog sistema i ravnopravnosti osiguranika i korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kao i drugih ličnih zahtjeva pojedinaca, korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Podsjetio je, da je ministar rada i socijalnog staranja kazao da se važeće zakonske odredbe neće mijenjati u cilju da se izadje u susret invalidima rada već će se u okviru postojećih zakonskih rješenja postupati po pojedinačnim zahtjevima invalida rada a iz istih zahtjeva je utvrđeno da više od polovine invalida rada će može da ostvari pravo na invalidsku penziju u većem iznosu nego što oni sada primaju. Veliki broj invalida rada u Crnoj Gori prima penziju manju od 158 eura. Dakle, izlazeći u susret zahtjevima invalida rada sa sjevera doveo bi se u neravnopravan položaj mnoge kategorije lica koja su korisnici penzionog sistema u Crnoj Gori. Konačno, invalidi rada mogu u okviru postojećeg penzionog sistema ostavriti svoja prava na invalidsku penziju ukoliko bi se kod njih utvrdio stepen invalidnosti na osnovu toga što su invalidnost stekli po starom penzijskom sistemu.

Poslanica Zorica Kovačević pitala je koliki broj invalida nema uslova da ostvari niti jedno pravo na osnovu invalidnosti i koja su to sredstva iz Budžeta potrebna da bi se riješio problem invalida rada koji su stekli uslove za ostvarivanje svojih prava?

Poslanik Andrija Popović na početku je istakao da smatra dobrim što je organizovan ovaj sastanak ali je istakao i bojaznost da Skupština, kao zakonodavni organ invalidima daje lažnu nadu. Mišljenja je da radne grupe koje je su se bavile ovim problemom nijesu kvalitetno obavile svoj posao.

Poslanik Janko Vučinić je istakao da ministar nije ispunio obećanja koja je dao invalidima rada. Smatra da je potrebno više učiniti u cilju rješavanja ovog problema, ne samo davati podršku i formirati radne grupe kako bi im se pomoglo, već je potrebno uraditi izmjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Naime, smatra da bi koji bi Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju trebao sadržati odredbu, penzionisanje muškaraca sa 55 godina života i penzionisanje žena sa 50 godina života i najmanje 15 godina radnog staža, kao i to da penzije ne budu manje od 150 eura.

Poslanik Emilo Labudović, istakao je, da je očekivao da se ovdje ponude određena rješenja ali smatra da se i dalje sa ovim problemom stoji na početku. Mišljenja je da su ovdje potrebna dati sistemaska rješenja kao i da poštujući Zakon riješiti pitanje svih invalida rada, ne samo invalida rada sa sjevera Crne Gore. Smatra da je Ministarstvo rada i socijalnog staranja dužno da izađe sa predlogom na koji način bi se ovim licima moglo pomoći. Zaključio je da ukoliko Vlada želi ovaj problem da riješi može se računati na njihovu pomoć, ukoliko ne želi pod svaku cijenu će se pristupiti izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Zoran Jelić, postavio je pitanje pomoćniku ministra rada i socijalnog staranja Jovu Pajoviću koji su konkretni rezultati koje je postigla radna grupa koja je formirana od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja. Predsjednik Odbora se složio da ovaj problem treba riješiti kroz sistemaska rješenja.

Poslanik Neven Gošović istakao je da su se još od 2004. godine, kada je donijet osnovni Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju stvarali su se povoljniji uslovi za penzionisanje invalida. Istakao je da se mora doći do

nekih zaključaka, kako bi imali upute u kom pravcu raditi, dakle bitno je pronaći smjernice za dalje postupanje u pravcu rješavanja problema invalida rada sa sjevera.

Poslanik Goran Tuponja složio se da su zahtjevi koje imaju invalidi rada veoma skromni i da se oni nalaze ispod granice siromaštva. Problem vidi u tome što se Fond penzijskog i invalidskog osiguranja puni tako što se isti zadužuje i iz tog duga isplaćuje penziona davanja. Taj dug, podsjeti je, vraćaće buduće generacije a takav sistem, mišljenja je, neće moći dugo da funkcioniše. Poslanik Tuponja je u potpunosti podržao zahtjeve invalida rada sa sjevera Crne Gore. Postavio je pitanje šta je Radna grupa uradila po pitanju zahtjeva invalida rada?

Dušan Perović, direktor Fonda Pio Crne Gore, smatra da ovaj problem treba sistemski rješavati. Mišljenja je da se samo na sistemski način mogu riješiti ovakva pitanja. Istakao je da se poslednjih nekoliko godina u značajnoj mjeri povećava broj penzionera što dodatno opterećuje sistem Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja i ukupan sistem javnih finansija. Istakao je da u Crnoj Gori prosjek penzija je 267 eura i ima prosjek penzija iza Slovenije. Istakao je da se u više navrta razmatralo pitanje invalida rada sa sjevera Crne Gore, nastojeći da se nađu moguća optimalna rješenja kada je riječ o invalidima rada sa sjevera.

Jovo Pajović, direktor Direktorata za penzijsko i invalidsko osiguranje, boračku i invalidsku zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja kazao je da je radna grupa kontinuirano radila. Istakao je da ne smije da postoji selektivan pristup za invalide rada iz nekih opština već se mora na jedinstven način pristupiti prema invalidima rada iz svih opština. Radeći neka istraživanja došlo se do zaključka da bi više od polovine invalida rada moglo da ostvari pravo na invalidsku penziju. U penzijskom sistemu Crne Gore posebni uslovi penzionisanja postoje samo za rudare i roditelje koji imaju djecu sa smetnjama u razvoju, drugi posebnih uslova u penzijskom sistemu, istakao je nema.

Predsjednik Odbora je pitao gdje je problem, ako neki invalidi rada, kako je rečeno, imaju uslova da ostvare pravo na invalidsku penziju, to pravo ne mogu da realizuju?

Aleksandar Žurić, predsjednik Opštine Bijelo Polje, istakao je da je veoma bitno, osvrnuti se na sastanak sa invalidima rada u Bijelom Polju. Na tom sastanku je dogovoreno da jedan broj invalida rada, negdje oko 50 posto njih može otići u penziju i ostvariti iznos od 150 eura, dok druga polovina invalida, individualno podnese zahtjeve za rješavanje svoje situacije, kada stvore uslove za tu penziju. Smatra da bi na današnjem sastanku trebalo postići jedan kvalitetan dogovor koji će između ostalog podrazumijevati i uizlazak invalida iz agonije u kojoj su se našli. Predložio je da ministar rada i socijalnog staranja tokom vikenda dođe u Bijelo Polje i da se tada nastave razgovori u cilju rješavanja situacije. Najvažnije je da invalidi rada izađu iz ove trenutne situacije, protesta koji dodatno otežavaju njihovu i ovako tešku situaciju, zaključio je predsjednik Opštine Bijelo Polje Aleksandar Žurić.

Poslanik Enmilo Labudović, smatra da u ovom slučaju postoje dvije nepomirljive strane s jedne strane Ministarstvo rada i socijalnog staranja a sa druge strane invalide rada koji su se našli u ovako delikatnoj situaciji. Poslanik Labudović je predložio da se za vikend održi sastanak u Bijelo Polje gde će saslušati obje strane i nakon toga se postignuti dogovor iznijeti, i nakon toga, smatra, će se preciznije znati kakao dalje postupati. Smatra da nije dobar predlog da se pristupi izmjenama Zakona o penzijskom i invalidsko osiguranju.

Predsjednik Odbora Zoran Jelić, složio se sa predlogom da treba održati sastanak invalidima rada u Bijelom Polju sa predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja, Fonada PIO i lokalne samouprave, uz predlog upućen invalidima rada da obustave štrajk. Dakle, zaključio je da će se pokušati naći rješenje u Bijelom Polju a ukoliko se ne bi postigao dogovor o tome će se raspravljati na sjednici Skupštine.

Poslanik Izet Bralić obarćajući se invalidima rada, kazao je da u slučaju da se ne postigne dogovor na planiranom sastanku u Bijelom Polju, on će inicirati zajedno sa kolegama iz drugih poslaničkih klubova izmjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Poslanik Neven Gošović kazao je da je najbitnije donijeti zaključak da invalidi rada II i III kategorije koji štrajkuju na Ribarevinama, kod Bijelog

Polja, obustave štrajka. Zaključio je da nije dobar predlog pristupiti izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Predsjednik Odbora je kazao da će stručna služba Odbora zatražiti od Ministarstva rada i socijalnog staranja potrebne podatke Fonda PIO o ukupnom broju invalida rada II i III kategorije invalidnosti, broj korisnika privremene naknade, podatak o visini prosječne privremene naknade koju isplaćuje Fond kao i ostale podatke koji mogu biti od značaja za planirani sastanak u Bijelo Polje.

Sjednica je završena u 13 sati i 30 minuta.

Br.00-63-12/14
Podgorica, 1. april 2014.godine

Sekretar Odbora
Odbora
Momir Joksimović

Predsjednik
Zoran Jelić

